

การพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในองค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส
อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เนติมา ชูศรี

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Rung_natima7412@hotmail.com

นัทนิชา หาสุนทรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

drnatnicha.ha@gmail.com

รับบทความ: 23 ธันวาคม 2563

ตอบรับบทความ: 10 มีนาคม 2564

แก้ไขบทความ: 25 มีนาคม 2564

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

307

การพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในองค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จำนวน 379 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์สถิติการทดสอบ t-test และ one-way ANOVA ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ด้านเพศ สถานภาพ และระดับการศึกษา ที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรร่วมมือกันในการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น มีการทำประชาพิจารณ์ เพื่อรักษาการมีส่วนร่วมจุดเด่นนี้ต่อไป

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การพัฒนาชุมชน

Community Development through the Public
Participation in Phlaiwat Sub-district
Administrative Organization, Kanchanadit
District, Surat Thani Province

Natima Chooson

Master of Public Administration,
Suan Sunandha Rajabhat University
Rung_natima7412@hotmail.com

Natnicha Hasoontree

Assistant Professor, Ph.D., Lecturer
Faculty of Public Administration,
Suan Sunandha Rajabhat University
drnatnicha.ha@gmail.com

Received: December 23, 2020

Revised: March 10, 2021

Accepted: March 25, 2021

Abstract

The objective of this study is to compare the public participation in community development of the Phlaiwat Sub-

district Administrative Organization, Kanchanadit District, Surat Thani Province. The data were collected from a sample of 379 people, obtained based on Stratified Random Sampling. A questionnaire was used as a research instrument for data collection. Data were analyzed using statistics including t-test and one-way ANOVA. The results indicated that the respondents with different genders, marital status, and educational levels had different patterns of participation in the community development with a statistical significance level of 0.05. Therefore, the relevant agencies should cooperate to promote people's participation and stimulate their expression of opinions. Besides, public hearing should be conducted to maintain the participation.

Keywords: Community development, Public participation

บทนำ

การพัฒนาชุมชนเป็นกลไกอันสำคัญที่กำหนดทิศทาง นโยบาย แนวทางและกระบวนการในการพัฒนา เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายเบื้องต้น คือ ชุมชน (ประชาชน) ที่สุขสมบูรณ์ การพัฒนาชุมชน เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ อันประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ สภาพทั่วไปของปัญหา ความต้องการ กระบวนการแก้ไขปัญหา และผู้เกี่ยวข้องในระบบ และปัจจัยภายนอก อันได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ การพัฒนาชุมชนเป็นการบริหารจัดการชุมชนที่มีกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนา ทั้งองค์กร อันมีองค์ประกอบ ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาสังคม โดยท้องถิ่น เป็นองค์กรหลัก และประชาสังคมเป็นผู้รับประโยชน์ที่สุขสมบูรณ์ การพัฒนาชุมชนจึงเป็นภาระหน้าที่ของคนทุกคนที่จะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันรับผิดชอบเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์สุขร่วมกัน กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนไว้แล้ว คือการทำให้ลักษณะเดิมเปลี่ยนไป โดยมุ่งหมายว่า ลักษณะใหม่ที่เข้ามาแทนที่นั้นจะดีกว่าลักษณะเก่า สภาพเก่า แต่โดยธรรมชาติแล้วการเปลี่ยนแปลงย่อมเกิดปัญหาในตัวมันเอง เพียงแต่อาจจะมีปัญหามากหรือปัญหาน้อย ถ้าหากตีความหมายการพัฒนา จะสามารถตีความหมายได้ 2 นัย คือ 1) การพัฒนาในความเข้าใจแบบสมัยใหม่ 2) การพัฒนาในแง่ของพุทธศาสนา ซึ่งให้ผลประโยชน์สูงสุด ความกลมกลืน และความเกื้อกูลแก่สรรพชีวิตโดยไม่เบียดเบียน ทำลายธรรมชาติและสภาพแวดล้อม (นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์, 2550) เช่นเดียวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นการจัดระเบียบการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง (Decentralization) โดยรัฐมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเอง และจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมีอิสระตามสมควรภายในขอบเขตของกฎหมาย

การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นทำให้เกิดสภาพการปกครองตนเองในท้องถิ่น (Local Self Government) ที่มีการปกครองตามอุดมการณ์ประชาธิปไตย จึงมีการส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้มีการปกครองตนเองในท้องถิ่น และให้ท้องถิ่นสามารถจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างให้เป็นไปตามความต้องการและเป็นประโยชน์ของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ทำให้มีส่วนเสริมสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นและประเทศชาติทั้งในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคม และการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและการบริหารท้องถิ่นนี้ ถือได้ว่าเป็นการช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จึงเป็นหลักการสำคัญอย่างหนึ่งในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยจะต้องปรากฏอยู่ทุกระดับของสังคม คือ ทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติ เพราะการเมืองไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะวงการรัฐบาลระดับชาติ เท่านั้น แต่ยังเกี่ยวพันกับการใช้อำนาจที่มีผลกระทบต่อประชาชนในสังคมทั่วไป นอกจากนี้หลักการเรื่องความเสมอภาค ซึ่งหมายถึงสิทธิที่เสมอภาคกันของประชาชนทุกคนทุกอาชีพ จึงแสดงให้เห็นเด่นชัดว่า ประชาชนทุกคนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539) กระทรวงมหาดไทยได้มีนโยบายปรับเปลี่ยนแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งเดิมประกอบไปด้วยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี เปลี่ยนเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ซึ่งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561 – 2564)

เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวการณ์เปลี่ยนแปลงของประเทศและนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่กำหนดให้

แผนพัฒนาท้องถิ่นต้องมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย เกิดประโยชน์สูงสุดของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ โดยใช้วิธีการบริหารภาครัฐที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (ไพบูลย์ โพธิ์สุวรรณ, 2550) ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้จัดให้ประชาชนมีจิตสำนึกด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อยู่ในระดับปานกลาง สังเกตได้จากการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นระดับตำบล ช่วงเดือนมิถุนาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านได้นำเสนอปัญหา หรือข้อมูลในทุก ๆ ด้านของหมู่บ้านที่ประชาชนในหมู่บ้านต้องการและมีความเห็นตรงกันว่าอยากได้อะไรก่อนอะไรหลัง ตามความสมัครใจในที่ประชุม การเข้าร่วมประชุมของประชากรในหมู่บ้านยังมีจำนวนเฉลี่ยต่อหมู่บ้านครั้งละ 100 - 200 คน ปัญหาส่วนใหญ่ที่ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเกิดจาก ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร ประมง และรับจ้าง ซึ่งมีฐานะปานกลางถึงยากจน เวลาส่วนใหญ่ในหนึ่งวันของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีทุ่มเทไปกับการทำมาหาเลี้ยงชีพ จนไม่ได้สนใจในเรื่องของการพัฒนาท้องถิ่น สนใจเพียงแต่เรื่องปากท้องของตนเองและครอบครัว และสาเหตุอีกประการคือประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนา และที่สำคัญในอดีตที่ผ่านมาผู้นำหมู่บ้านก็ไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร ซึ่งการออกเสียงประชามติจะทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอ จนถึงขั้นตอนของ

การตรวจสอบและประเมินผล ทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองเพิ่มมากขึ้น และได้รู้ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดภายในชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส, 2562)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้ศึกษาต้องการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากประชาชนในชุมชนยังไม่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมเท่าที่ควร สาเหตุดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนว่าประชาชนในชุมชนให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมากน้อยเพียงใด ปัจจัยในการมีส่วนร่วมเป็นอย่างไร อันจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน จำนวน 9 หมู่บ้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามแนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม 4 ประการ ของ Cohen and Uphoff (1980) ได้แก่ การมีส่วนร่วมใน

การตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ระยะเวลาการดำเนินงานศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้เวลาเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม - มีนาคม พ.ศ. 2563

สมมุติฐานการวิจัย

1. ประชาชนในเขตตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส ในระดับมาก
2. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี แตกต่างกัน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประพันธ์พงษ์ ชินพงษ์ (2551) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นผลจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้อการและทิศทางการเปลี่ยนแปลง ความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะมากพออนุเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติการ กล่าวคือ ต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคน

ส่วนใหญ่ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติ ดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวที่ทำให้การปฏิบัติการบรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ และ กฤษฎาภรณ์ ยูงทอง (2555) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในกระบวนการนี้ตั้งแต่แรกจนกระทั่งการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเรียนรู้การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย แนวคิดการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (1980) แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นการแสดงออกด้านความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบ หรือกำหนดระบบของโครงการ เป็นการประเมินปัญหาหรือทางเลือกที่จะสามารถเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหา 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) เป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรมและผลงานที่ปรากฏ 3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Benefits) ทั้งด้านวัตถุ สังคม และบุคคล และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การมีส่วนร่วมในโครงการวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานรวมทั้งเป็นการค้นหาข้อดีและข้อบกพร่อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน

สนธยา พลศรี (2553) ได้กล่าวสรุปว่าการพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการพัฒนาคนและกลุ่มคนในชุมชนให้มีศักยภาพเพียงพอและร่วมมือ

กันปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชนตามแผนและโครงการที่กำหนดไว้ ทั้งการใช้พลังของชุมชนและการสนับสนุนจากภายนอกชุมชน และ โกวินท์ พวงงาม (2553) กล่าวว่า การพัฒนาชุมชน เป็นการสร้างสรรค์ปรับปรุงอย่างมีกระบวนการ (Process) และเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีโครงสร้างและตามแผน (Planned and Structured Change) หรือมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายอย่างแน่นอน (Ultimate Goal) ที่อาจเป็นได้ทั้งการกระทำของภาครัฐและภาคเอกชน หรือเป็นความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน ทั้งนี้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้น กระบวนการพัฒนาชุมชน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ประชาชน ปรึกษาหารือร่วมกันตามแนวทางที่ได้จัดวางไว้ เป็นการปรึกษาเกี่ยวกับความจำเป็นของสมาชิกในชุมชนเพื่อทราบความต้องการ และจัดให้คนในชุมชนมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันเพื่อช่วยเหลือตนเอง ขั้นที่ 2 วางแผนงานที่คนในชุมชนตกลงเลือกไว้อย่างเป็นระเบียบ สิ่งสำคัญต้องรู้ว่าลักษณะงานดังกล่าวส่งเสริมให้เกิดการช่วยเหลือตนเองได้ ขั้นที่ 3 สนับสนุนให้คนในชุมชนทำประโยชน์ให้ได้มากที่สุดตามที่แต่ละคนจะสามารถทำได้ ขั้นที่ 4 สร้างความปรารถนาและแรงจูงใจในสิ่งที่จะดำเนินการเพื่อปรับปรุงของชุมชนให้เกิดขึ้นในจิตใจของคนในชุมชนแห่งนั้นต่อไป ผู้คนที่จะเข้าร่วมพัฒนาท้องถิ่นของตนโดยแท้จริงนั้นจะเข้าใจและรู้ได้ว่ามีการปรับปรุงอย่างอื่นจะต้องทำอีก ผู้ที่มีส่วนช่วยยอมนโยบายในผลสำเร็จของงาน ถ้าไม่มีกระบวนการพัฒนานี้ขึ้นการพัฒนานี้ก็ไม่ผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วน

ตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ

2. แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากร 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.896 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

พลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว จึงนำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 9 หมู่บ้าน

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จนได้แบบสอบถามครบจำนวน 379 ชุด นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลตามขั้นตอนการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามและนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS โดยการคำนวณหาค่าสถิติ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยการคำนวณหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์กรบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการคำนวณหาค่าสถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์กรบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติค่าที (T-test) แบบ Independent t-test และเปรียบเทียบการมี

ส่วนของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตาม อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยการใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance หรือ One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's Method) สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน	Mean	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.18	0.43	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.08	0.35	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์	4.13	0.36	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.09	0.30	มาก
รวม	4.13	0.24	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.18) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย = 4.13) ต่อมา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = 4.09) และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.08)

**ตารางที่ 2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส
อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา		ผลการ	
	ชุมชน	sig	ทดสอบ
1. ด้านเพศ	ด้านการตัดสินใจ	0.01**	แตกต่างกัน
2. ด้านอายุ	ด้านการตัดสินใจ	0.005**	แตกต่างกัน
3. ด้าน สภาพ	ด้านการรับผลประโยชน์	0.043*	แตกต่างกัน
4. ด้านระดับ การศึกษา	ด้านการตัดสินใจ	0.000**	แตกต่างกัน
	ด้านการดำเนินงาน	0.000**	แตกต่างกัน
	ด้านการรับผลประโยชน์	0.000**	แตกต่างกัน
5. ด้านอาชีพ	ด้านการประเมินผล	0.000**	แตกต่างกัน

** sig < 0.01 (ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01)

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลปลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีเพศต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีความแตกต่างกัน ซึ่งเพศชายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่าเพศหญิง เพราะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเป็นงานที่มีการใช้กำลังในการทำงานร่วมด้วย ทำให้เพศชายมีความเหมาะสมมากกว่า

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลปลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีอายุต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลปลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีรายด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า แตกต่างกัน ซึ่งประชาชนที่มีอายุมากขึ้นต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมากกว่า เพราะต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลงของชุมชนที่ดีขึ้น

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลปลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลปลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี รายด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์แตกต่างกัน ซึ่งสถานภาพโสดกับหม้าย/หย่าร้าง แยกกันอยู่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมากกว่าสถานภาพสมรส เพราะเนื่องจากมีการใช้ชีวิตที่อิสระไม่มีพันธะ จึงสามารถมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนได้มากกว่า

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลปลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มี

ระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลาญวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน ซึ่งการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นทำให้ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมากขึ้น เพราะต้องการเห็นการพัฒนาชุมชนที่ดีขึ้นกว่าเดิม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลาญวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลาญวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีรายด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาชีพอิสระ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมากกว่าอาชีพรับจ้างเพราะมีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนได้มากกว่า

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลาญวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลาญวาส อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และได้ร่วมคัดค้านแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมในการพัฒนา องค์การ

บริหารส่วนตำบลหลายวาส ที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประชาชนได้เข้าร่วมดำเนินงานตามแผนโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ในแผนพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหลายวาส และยังได้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลหลายวาส เช่น การจัดงานประเพณี และการรณรงค์ต่าง ๆ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกจากการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหลายวาส ด้านสาธารณูปโภค เช่น ด้านไฟฟ้า น้ำประปา ถนน ฯลฯ และได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหลายวาส ทั้งการฝึกอบรมหรือการสนับสนุนด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนได้ร่วมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหลายวาส และยังได้ร่วมเสนอข้อบกพร่องจากการดำเนินงานให้กับ องค์การบริหารส่วนตำบลหลายวาส ได้ทราบอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ณีญาณี บุญทองคำ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัย พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประเด็นที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดและน้อยที่สุดในแต่ละด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากที่สุด คือ การร่วมประชุมเมื่อมีโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยส่วนรวม และน้อยที่สุด คือ การร่วมคิดเพื่อกำหนดหลักการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มากที่สุด คือ การร่วม

ประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และน้อยที่สุด คือ การร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาตำบลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มากที่สุด คือ การผลักดันโครงการตามแผนพัฒนาหรือโครงการจำเป็นเร่งด่วนจากแผนพัฒนาไปทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และน้อยที่สุด คือ การได้รับผลประโยชน์จากโครงการกิจกรรมในแผนพัฒนาตำบล และ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มากที่สุด คือ การรับทราบการสรุปการดำเนินงาน การประเมินพัฒนา และน้อยที่สุด คือ การร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาตำบล โดยประชาชนที่มีเพศอายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า เพศ สถานภาพและระดับการศึกษาโดยรวมที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเพศหญิงจะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน สถานภาพที่เป็นโสด หม้าย/หย่าร้าง และแยกกันอยู่ มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และระดับการศึกษา ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา และปริญญาตรี มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์

จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เนื่องจากได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และได้ร่วมคัดค้านแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส ที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประชาชนได้เข้าร่วมดำเนินงานตามแผนโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ในแผนพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส และยังได้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส เช่น การจัดงานประเพณี และการณรงค์ต่าง ๆ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกจากการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส ด้านสาธารณูปโภค เช่น ด้านไฟฟ้า น้ำประปา ถนน ฯลฯ และได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส ทั้งการฝึกอบรมหรือการสนับสนุนด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิณผล ประชาชนได้ร่วมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส และยังได้ร่วมเสนอข้อบกพร่องจากการดำเนินงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส ได้ทราบอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานของจำเนียร จันทรผลึก (2557) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสนโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม พบว่า เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และตำแหน่งทางราชการ/สังคม มีค่าเฉลี่ยในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติระดับนัยสำคัญ 0.05 ในขณะที่แหล่งรับข้อมูลข่าวสารและอาชีพไม่มีความแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี และยังคงสอดคล้องกับ วิษณุ หยกจินดา (2557) การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีส่วนร่วมในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีส่วนร่วมในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในระดับมาก และสุดท้ายด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และยังคงขัดแย้งกับงานของ กุสุมา เขียวเพกา (2560) การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า การทดสอบสมมติฐานกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ระดับ การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้แก่ การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มเพศชาย ที่มีอายุระหว่าง 31 – 60 ปีขึ้นไป สถานภาพโสด หรือหม้าย หย่าร้าง/แยกกันอยู่ ระดับการศึกษาอนุปริญญาขึ้นไป และอาชีพอิสระ ควรให้มีการเข้าร่วมในการคัดค้านแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพลาญวาส ที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน และได้ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากร เช่น ร่วมประชุมประชาคมเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดไม้ทำลายป่า และการทำประมงขององค์การบริหารส่วนตำบลพลาญวาส ที่มีอยู่อย่างจำกัด อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรร่วมมือกันในการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมให้มากขึ้น และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น มีการทำประชาพิจารณ์ภายในตำบลพลาญวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อรักษาการมีส่วนร่วมจุดเด่นด้านนี้ต่อไป

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ได้แก่ การได้รับความสะดวกจากการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพลาญวาส ด้านสาธารณูปโภค เช่น ด้านไฟฟ้า น้ำประปา ถนน ฯลฯ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะกลุ่มที่มีสถานภาพโสด หรือหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จะให้ความสำคัญด้านผลประโยชน์มากกว่า ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการนำเสนอข้อมูลเพื่อให้มีการพัฒนาปรับปรุง ดูแลในด้านสาธารณูปโภคให้สามารถใช้งานได้ดีและมีเพียงพอตลอดเวลา และสามารถรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ทันทีต่อไป

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้แก่ การได้ร่วมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส โดยเฉพาะกลุ่มที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาขึ้นไป และมีอาชีพอิสระจะให้ความสำคัญมากกว่า ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการชี้แจงผลการดำเนินงานให้กับประชาชนในชุมชนเป็นระยะ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลข่าวสารที่แท้จริงและมั่นใจในการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ในจังหวัดที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ในแบบที่ใกล้เคียงกันเพื่อเปรียบเทียบและเสนอแนวทาง แก้ไขปรับปรุงในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมให้หลากหลายมากขึ้น นอกจากองค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส เพื่อจะได้ข้อมูลครบทุกลักษณะของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อจะได้นำข้อมูลมาปรับใช้ในลักษณะของแต่ละพื้นที่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กุสุมา เขียวเพกา. (2560). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

โกวิท พวงงาม. (2553). *การปกครองท้องถิ่นไทย: เอกสารตำราหลัก*

*ประกอบการเรียนการสอน. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
สาขาการปกครองท้องถิ่น วิชาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่น
ไทย. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.*

จำเนียร จันทรผลึก. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนการจัดทำ
แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน อำเภอ
เขาชัยสน จังหวัดพัทลุง. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา,
มหาวิทยาลัยทักษิณ.*

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: บริษัท
พิมพ์เศพรินทร์ตั้ง เซ็นเตอร์ จำกัด.*

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. (2550). *45 ปี กรมการพัฒนาชุมชน: เปลี่ยนแปลงเพื่อ
ประชาชน. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.*

ประพันธ์พงษ์ ชินพงษ์. (2551). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. ปทุมธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.*

ณัญยามณี บุญทองคำ. (2555). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
จัดทำแผนพัฒนาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอ
เมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ (รายงานผลการวิจัย). เพชรบูรณ์: คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.*

ไพบูลย์ โพธิ์สุวรรณ. (2550). *ยุทธศาสตร์การบริหารท้องถิ่นสู่ผลฤทธิ์:
กรณีศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.*

- วิษณุ หยกจินดา. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- องค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส. (2562). *แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564)*. สุราษฎร์ธานี: งานวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). *Participations place in rural development: Seeking clarity through specificity*. New York: World Developments.